

KUNNANJOHTAJAKOKOUS 10.5.2022

Keski-Suomen liiton ajankohtaiset asiat

Keski-Suomen liiton vs. suunnittelujohtaja **Hanna Kunttu** kertoi maakuntakaavaluonnokseen saaduista palautteista. Kaavaluonnoksen kuulemisaika päättyi 5.5.2022. Palautteita saatiin lähes 130 kpl - viranomaistoilta, kunnista, naapurimaakunnista, yksityishenkilöiltä, yrityksistä ja yhdistyksiltä. Palautteissa nousi esille erityisesti tuulivoimatuotannon kokonaisuus ja vaikutukset asukkaisiin, luontoon ja elinkeinoihin.

Maakuntakaavaan tehdään vielä tarkentavia selvityksiä, mm. sähkönsiirron kokonaisuus ja sen reunaehdot, maisemavaikutusten arviointi ja havainnollistaminen sekä Natura- ja metsäpeuraselvitykset. Myös kansalaisraatitoiminnan kehittämiseksi (tuulivoiman sosiaalinen hyväksyttävyyys, vuorovaikutus) on haettu rahoitusta. Seuraavaksi maakuntakaava etenee kaavaratkaisun hiomisella ja työneuvotteluilla, joissa huomioidaan saatu palaute. Keski-Suomen maakuntahallitukselle esitellään alustava kaavapalaute toukokuussa ja tarkempi käsittely käydään kesäkuun kokouksessa. Maakuntakaavaehdotuksen hyväksyy maakuntavaltuusto. Alustavasti varsinaisen ehdotuksen käsittely on keväällä 2023.

Muina Keski-Suomen liiton ajankohtaisina asioina maakuntajohtaja **Pekka Hokkanen** nosti esille edunvalvonnan. Ukrainan tilanne vaikuttaa mm. liikenteen kehittämishankkeita hidastaen ja huoltovarmuuskäytännön rahoituksessa korostaen. Puolustusvoimien lisärahoituksen osalta on varmistettava, että Keski-Suomi saa osansa. Maakunnan edunvalvonnan ja vaikuttamissuunnitelman päivityksiä valmistellaan toimintaympäristön muutokset huomioiden.

Hankerahoituksessa on avoinna keskisuomalaisien hyvän voinnin ja turvallisuuden edistämisen rahoitus, jonka haku on kohdennettu ensisijaisesti yleishyödyllisille yhdistyksille ja säätiöille sekä seurakunnille. Rahoitusta on jaossa yhteensä miljoona euroa. EU-rahoituksen EURA-järjestelmä avautui vihdoon ja haut pääsevät käyntiin.

Keski-Suomen Aikajana ja katsaus kuntien tilinpäätöksiin 2021

Aluekehitysasiantuntija **Kirsi Munkkala** Keski-Suomen liitosta kertoi päähuomioita Keski-Suomen Aikajanasta II/2022 ja kuntien vuoden 2021 alustavista tilinpäätöstiedoista.

Vuonna 2020 koronapandemiasta kärsi erityisesti yksityinen palvelusektori. Keski-Suomessa palvelualan yritysten liikevaihdot laskivat 4,1 %, kun koko maassa laskua kertyi 9,0 %. Kaipolan tehtaan alasajo ja metsäteollisuuden heikko vuosi johtivat teollisuuden liikevaihdon rajuun 10,7 %:n pudotukseen Keski-Suomessa, koko maassa kirjattiin 5,7 %:n lasku. Vuonna 2021 talouden elvytystoimet, liiketoiminnan rajoitteiden asteittainen purkaminen, patoutunut yksityinen kysyntä ja maailmantalouden viriäminen auttoivat talouden reippaaseen kasvuun heikon edellisvuoden jälkeen. Keski-Suomessa yritysten liikevaihdot kasvoivat 7,5 % ja koko maassa 10,6 %. Vientiliikevaihdon 3,1 %:n kasvu Keski-Suomessa oli vain murto-osa koko maan 15,8 %:n kasvusta. Yritysten henkilöstömäärä elpyi nopeasti edellisvuodesta – erityisesti kaupan alan ja yksityisten palvelualojen vedolla.

Viimeaikaisten myllerrysten myötä Keski-Suomen talouden rakenne on muutoksessa. Odotettavaa on, että talous jatkaa pandemian jälkeen palveluvaltaistumista ja vientiliikevaihdon taso lyhyellä aikavälillä laskee. Pidemmällä aikavälillä uudistuva teollisuus paikkaa markkinoita. Työvoiman saatavuus on edelleen merkittävä haaste keskisuomalaisille yrityksille. Ukrainan sodan myötä globaali toimintaympäristö muuttui äkillisesti ja tulevaisuuteen liittyy paljon epävarmuutta. Yritykset pitävät sodan suurimpina taloudellisina vaikutuksina raaka-aineiden ja komponenttien hintojen nousua ja saatavuutta. Osalle kv-kauppaa harjoittavista yrityksistä tilanne tarkoittaa korvaavien markkinoiden etsimistä. Yritykset kohtaavat sodan tuomat haasteet eri tavoin.

Kuntataloudessa viime vuodet ovat olleet poikkeukselliset. Vuoden 2019 ennätyksellisen heikosta tilasta kuntatalous päättyi vuonna 2020 talousluvuilla mitattuna varsin hyvään tilanteeseen. Tulokseen vaikutti erityisesti valtion kunnille osoittama koronatuki, joka ylitti selvästi pandemiasta kunnille aiheutuneet taloudelliset menetykset. Keski-Suomen kunnista kyselyllä kerätyt tilinpäätöstiedot vuodelta 2021 kertovat toisesta peräkkäisestä

hyvästä kuntatalousvuodesta. Tilikauden tulokset säilyivät vahvoina ja toteutuivat jopa talousarvioita parempina. Taustalla oli mm. reipas verotulojen kasvu.

Ukrainan pakolaistilanne kunnissa

Käytiin keskustelu kuntien erilaisista tilanteista Ukrainan pakolaisten vastaanotossa.

Äänekoskelle yksityinen yritys perustaa vastaanottokeskuksen, johon voidaan majoittaa noin 250 ihmistä. Yritys asioi suoraan Migrin kanssa. Kaupunki käynnistää valmistavan koulutuksen antamisen ja varhaiskasvatuspalveluiden tarjoamisen. Vastaanottokeskuksen pääpaikka on Suolahdessa Keski-Suomen opistolla, jonne tulevat kaikki vastaanottopalvelut. Lisäksi Äänekoskelta on vuokrattu 40 vuokra-asuntoa vastaanottokeskukselle.

Jämsän vastaanottokeskuksessa on 250 paikkaa, jotka ovat lähes täynnä. Noin puolet tulijoista on lapsia. Kaksi valmistavan opetuksen ryhmää on aloittanut. Myös varhaiskasvatusikäisiä on alkanut tulla palveluiden piiriin. Sote-puolella joitakin haasteita on kohdattu ensiavun tarjoamisessa. Kaupunki on antanut SPR:lle tilat. Vapaa-ajan toimintaa tarjotaan yksityisten ja yhdistysten taholta hyvin aktiivisesti.

Keuruulle on tullut noin 80 henkilöä, vastaanottokeskusta ei ole. Odotettavissa on siirtymiä yksityisistä majoituksista kaupungin vuokra-asuntoihin. Kaupunki käy sopimusneuvottelut Migrin kanssa kuluvalle viikolla. Kouluikäisiä lapsia on perusasteella ja toisella asteella sekä korkea-asteen opiskelijoita, jotka suorittavat opintoja kotiyliopistoihinsa.

Pihtiputaalle on tullut noin 20 Ukrainan pakolaista vapaaehtoisten kautta kunnan vuokra-asuntoihin. Valmistavan opetuksen ryhmä on perustettu. Konnevedellä on kahdeksan henkilöä yksityismajoituksessa. Kunta kuuluu Äänekosken vok-alueeseen.

Yritykset ovat hyvin kiinnostuneita ukrainalaisesta työvoimasta ja ukrainalaiset ovat innokkaita työllistymään. Englannin kielen taito on useilla heikko, mikä jossakin määrin rajaa mahdollisuuksia. Työnteon byrokratia on koettu hyvin hankalaksi. TE-hallinnon osalta toivottaisiin tietoa kokonaisuudesta.

Yhdyspinnat hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä - Ajankohtaiskatsaus

Hyvinvointikoordinaattori **Nina Peränen** Keski-Suomen sairaanhoitopiiristä teki katsauksen yhdyspintojen valmisteluun hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä. Ylipäänsä toimivaa yhteistyötä tarvitaan useilla eri osa-alueilla, mm. hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen; lasten, nuorten ja perheiden tukeminen; työllisyyden hoito; maahanmuuton ja kotoutumisen edistäminen sekä turvallisuus ja häiriötilanteisiin varautuminen. Kuntaliitto panostaa vahvasti hyte-yhteistyön kehittämiseen ja tuottaa hyvää materiaalia valmistelun pohjaksi.

Keski-Suomen tulevassa hv-alueen ja kuntien yhteistyösopimuksessa sovitaan tavoitteista, toimintatavoista ja periaatteista. Hyte-työn organisoitumiseen on vielä erilaisia vaihtoehtoja, esim. aluemalli tai teemoitettu vastuunjako. Lakisääteisiä strategioita valmistellaan: Päihde ja mielenterveys, Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, Asiakasosallisuussuunnitelma ja Suunnitelma ikääntyneen väestön palveluiden turvaamiseksi. Keski-Suomessa on voimassa oleva Hyvinvointiohjelma vuosille 2021-24, mutta siihen on ilmennyt jo myös päivitystarpeita, mm. huoli nuorten mielenterveydestä on noussut vahvasti esille.

THL:n Terve Suomi -tutkimus käynnistyy syksyllä 2022. Ensimmäisessä vaiheessa noin 60 000 satunnaisesti valittua 20 vuotta täyttäneitä kutsutaan kyselyyn, jolla kartoitetaan mm. terveyttä, hyvinvointia ja palveluiden käyttöä. Toisessa vaiheessa tutkimusotoksesta kutsutaan 10 000 henkilöä laajaan terveystarkastukseen. Keski-Suomea koskevan laajennetun otoksen tarvetta ja rahoitusta pohditaan parhaillaan.

Lisätietoja:

Puheenjohtaja Matti Mäkinen, p. 014 2671 210, matti.makinen@hankasalmi.fi